

Beleidskompasformulier voor internetconsultatie

Titel:

(Vul hier de publicatietitel van de internetconsultatie in)

Energiebesluit (AMvB onder de Energiewet)

∞ Wie zijn belanghebbenden en waarom?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- Wie zijn direct of indirect belanghebbenden bij het betreffende vraagstuk?

Dit Energiebesluit is vooral relevant voor partijen die actief zijn op of betrokken bij de elektriciteits- of gasmarkt, zoals de diverse typen systeembeheerders, energieleveranciers, balanceringsverantwoordelijke partijen, energiegemeenschappen, toezichthouders (ACM, RDI, SodM), etc.

Daarnaast zijn specifieke onderdelen van dit Energiebesluit (zoals de eisen aan de contractvoorwaarden) ook relevant voor de gebruikers van elektriciteit of gas, zoals huishoudens, bedrijven en maatschappelijke instellingen.

- Wie beschikken er over relevante kennis over en ervaring met het vraagstuk?

Kennis over en ervaring met de onderwerpen die het Energiebesluit omvat is vooral beschikbaar bij de hiervoor genoemde partijen die actief zijn op of betrokken bij de markt voor gas en elektriciteit (systeembeheerders, energieleveranciers, balanceringsverantwoordelijke partijen, energiegemeenschappen, toezichthouders, etc.)

- Op welke wijze zijn belanghebbenden tot nu toe in de verschillende fasen van het beleidstraject betrokken?

Het Energiebesluit bevat de uitwerking van de relevante delegatiegrondslagen die zijn opgenomen in de Energiewet. In de voorbereiding van de Energiewet zijn diverse fasen doorlopen waarin belanghebbenden betrokken zijn, met name (1) de uitgevoerde internetconsultatie, (2) de uitgevoerde bedrijfseffectentoets en (3) de uitgevoerde toetsen op de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid, alsmede verschillende wetgevingsadviezen. Zie ook hoofdstuk 12 en 13 van de memorie van toelichting Energiewet (Kamerstuk 36378 nr. 3).

In de voorbereiding van dit Energiebesluit zijn, voorafgaand aan deze internetconsultatie, verschillende belanghebbenden betrokken. Gelet op de (gedetailleerde) inhoud van het Energiebesluit betreffen met name de systeembeheerders, energieleveranciers en toezichthouders.

1. Wat is het probleem?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- a) Wat is het probleem?

Het Energiebesluit bevat sec de (deels verplichte) uitwerking van de relevante delegatiegrondslagen die zijn opgenomen in het wetsvoorstel voor de Energiewet zelf. In dit licht lost het Energiebesluit dus niet 'zelfstandig' een probleem op en is daarmee een afgeleide van de keuzes die reeds zijn gemaakt in de context van de Energiewet (zie ook onderdeel 2).

In juni 2023 heeft de minister voor Klimaat en Energie namens het kabinet het wetsvoorstel voor de Energiewet toegezonden aan de Tweede Kamer voor verdere behandeling.^{1,2} Deze behandeling is inmiddels gestart.

- b) Wat zijn de oorzaken van het probleem?

N.v.t. in context Energiebesluit

- c) Wat is de omvang van het probleem?

N.v.t. in context Energiebesluit

- d) Wat is het huidige beleid en wat heeft de evaluatie opgeleverd?

N.v.t. in context Energiebesluit

- e) Wat gebeurt er als de overheid niets doet (Nuloptie)? Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

De 'rechtvaardiging overheidsinterventie' niet zelfstandig relevant in context Energiebesluit, die keuze is reeds gemaakt op niveau Energiewet. In het algemeen geldt wel dat de Energiewet kan niet in werking kan treden zonder de bijbehorende gedelegeerde regelgeving, waaronder dit Energiebesluit.

¹ De parlementaire stukken voor de Energiewet zijn te vinden onder Kamerstuknummer '36378'; dit betreft onder andere het wetsvoorstel (Kamerstukken II 2021/22, 36378, nr. 2) en de memorie van toelichting (Kamerstukken II 2021/22, 36378, nr. 3).

² De indiening is vergezeld gegaan van een Kamerbrief d.d. 9 juni 2023, zie: Kamerstukken II 2021/22, 36378, nr. 5.

Ingangsdatum formulier: 1 oktober 2023

2. Wat is het beoogde doel?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

a) Wat zijn de beleidsdoelen?

Energiebesluit - Zoals gezegd lost het Energiebesluit niet zelfstandig een probleem op, maar is dit gerelateerd aan de Energiewet. Dit geldt ook voor de doelen van het Energiebesluit: de uitwerkingen in het Energiebesluit dragen primair bij aan de doelen van de Energiewet. In hoofdstuk 2 van de nota van toelichting bij het Energiebesluit wordt voor 23 onderwerpen (= delegatiegrondslagen) samengevat wat de Energiewet hiermee beoogt en op welke wijze dit is uitgewerkt in het Energiebesluit.

Energiewet - Het doel van de Energiewet is om een toegankelijk, geactualiseerd en toekomstgericht ordeningskader te bieden voor het transport en de levering van zowel elektriciteit als gas. Daarmee wordt de Energiewet een van de belangrijkste regelgevende instrumenten voor de Minister voor Klimaat en Energie om invulling te geven aan enkele van zijn beleidsverantwoordelijkheden, namelijk het stimuleren van (1) goed werkende nationale en Europese energiemarkten met een adequate infrastructuur en bijbehorende wetgeving en (2) de transitie naar een schone, betrouwbare, veilige en betaalbare energievoorziening.

Met de vervanging van de huidige Gaswet en Elektriciteitswet 1998 worden ook een aantal andere ontwikkelingen meegenomen:

1. de implementatie van een pakket aan richtlijnen en verordeningen voor elektriciteit , waarbij met name Richtlijn 2019/944 (hierna ook: Elektriciteitsrichtlijn) en Verordening 2019/943 (hierna ook: Elektriciteitsverordening) van belang zijn
2. Herimplementatie van bestaande Europese regelgeving voor elektriciteit en gas, waaronder Richtlijn 2009/73 (hierna ook: Gasrichtlijn) en Verordening 715/2009 (hierna ook: Gasverordening)
3. Uitvoering van enkele onderdelen van het in juni 2019 gesloten Klimaatakkoord, alsmede verschillende moties en toezeggingen aan de Tweede Kamer.

b) Aan welke [duurzame ontwikkelingsdoelen \(sustainable development goals, SDG's\)](#) en [brede welvaartsuitkomsten](#) dragen de doelen bij?

De bijdrage van de Energiewet en het Energiebesluit aan duurzame ontwikkelingsdoelen is vooral 'indirect'. Hiermee wordt bedoeld dat de combinatie Energiewet/Energiebesluit primair de wettelijke kaders bieden waarbinnen toegewerkt kan worden naar een CO₂-arme energievoorziening in de toekomst. De combinatie Energiewet/Energiebesluit biedt daarin bijvoorbeeld ruimte voor de invoeding en verkoop van zelfgeproduceerde zonnestroom, alsmede voor de invoeding van gassen uit hernieuwbare bron.

3. Wat zijn opties om het doel te realiseren?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- a) Wat zijn kansrijke aangrijpingspunten om het doel te realiseren?

De keuzes om beleidsdoelen te realiseren zijn in beginsel reeds gemaakt op het niveau van de Energiewet. De uitwerking van het Energiebesluit valt binnen de scope die voor de verschillende delegatiegrondslagen op wetsniveau is gemaakt. De 'keuzevrijheid' binnen deze delegatiegrondslagen is logischerwijze beperkt.

In hoofdstuk 2 van de nota van toelichting bij het Energiebesluit worden 22 onderwerpen (= delegatiegrondslagen) onderscheiden en toegelicht. Hieruit blijkt dat voor een groot aantal van deze onderwerpen gekozen is voor een 'beleidsneutrale' overzetting van reeds bestaande voorschriften in (AMvB's onder) de Gaswet en Elektriciteitswet 1998. Daarnaast geldt voor sommige onderwerpen dat dit de uitwerking/implementatie vormt van Europese voorschriften, met name vanuit Richtlijn2019/944.

- b) Wat zijn, gegeven de aangrijpingspunten, kansrijke beleidsopties?

N.v.t in context Energiebesluit.

- c) Wat is de [beleidstheorie \(doelenboom\)](#) per kansrijke beleids optie?

N.v.t. in context Energiebesluit

4. Wat zijn de gevolgen van de opties?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- a) Wat zijn de verwachte gevolgen per beleidsoptie?

Energiewet – In de periode 2020-2021 is een externe Bedrijfseffectentoets (BET, inclusief regeldruk) uitgevoerd op het niveau van de Energiewet zelf. Dit Sira-rapport is openbaar gemaakt en de uitkomsten zijn opgenomen in de memorie van toelichting. Kort samengevat: het wetsvoorstel verandert het generiek systeem voor bedrijven niet wezenlijk, op onderdelen zullen bepaalde bedrijven wel te maken krijgen met regeldruk-effecten (o.a. systeembeheerders, energieleveranciers. etc.)

Energiebesluit - Op het niveau van het Energiebesluit is een eerste kwalitatieve inschatting van de effecten gemaakt en opgenomen in de nota van toelichting (zie hoofdstuk 2). Impact wordt met name verwacht t.a.v. (1) de aangescherpte vergunningseisen voor leveranciers en (2) nieuwe eisen aan de bescherming van de vitale infrastructuur voor systeembeheerders. Voor burgers worden geen noemenswaardige effecten verwacht. Per 2 oktober 2023 is een extern onderzoek gestart naar de ex-ante inschatting van de gevolgen van het Energiebesluit; dit onderzoek zal begin 2024 worden afgerond en een kwantitatieve inschatting van de regeldruk-effecten bevatten, voor zowel bedrijven als burgers.

- b) Welke [verplichte toetsen](#) zijn van toepassing en wat zijn daarvan de uitkomsten (voor zover bekend)?

Zoals aangegeven is er per 2 oktober 2023 een extern onderzoek gestart naar de ex-ante inschatting van de gevolgen van het Energiebesluit. De opdrachtoomschrijving is breed ingestoken en concreet wordt gevraagd om, met inachtneming van het Beleidskompas, de volgende effecten in kaart te brengen:

1. Effecten qua regeldruk, met name voor bedrijven en instellingen, maar waar relevant ook voor burgers;
2. Waar relevant: overige effecten, bijvoorbeeld effecten voor de markt, effecten voor het doenvermogen van burgers, innovatie-effecten, etc.

De verwachting is dat dit onderzoek begin 2024 kan worden afgerond, waarna dit zal worden meegewogen in de verdere keuzes qua uitwerking.

5. Wat is de voorkeursoptie?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

a) Wat is het voorstel?

Niet direct van toepassing in de context van het Energiebesluit. De Energiewet legt immers reeds de scope van de delegatiegrondslagen vast. Binnen deze delegatiegrondslagen worden wel keuzes gemaakt, maar de 'keuzevrijheid' is logischerwijze beperkt, zeker als het gaat om de uitwerking/implementatie van EU voorschriften. Grofweg is het volgende onderscheid te maken:

I. Beleidsneutrale overzetting van voorschriften onder de huidige Gaswet en Elektriciteitswet

In verreweg de meeste gevallen zijn voorschriften opgenomen die reeds bestaan onder de Gaswet en Elektriciteitswet 1998 en die in (licht) geactualiseerde vorm terugkeren in het Energiebesluit. Duidelijke voorbeelden zijn de voorschriften uit het Besluit verplaatsen en verkabelen hoogspanningsverbindingen en het gedeelte over de enkelvoudige storingsreserve uit het Besluit investeringsplan en kwaliteit elektriciteit en gas.

II. Nieuwe of sterk gewijzigde voorschriften

Daarnaast zijn voorschriften opgenomen die ofwel nog niet als zodanig bestaan onder de Gaswet en Elektriciteitswet 1998, ofwel die (sterk) zijn aangepast ten opzichte van de huidige situatie. De voorschriften inzake het melden van inbreuken op de gegevensbeveiliging (artikel 4.4 en 4.22 Energiewet) zijn geheel nieuw. De voorschriften rondom de leveranciersvergunning en de leveringszekerheid voegen daarentegen ook nieuwe elementen toe aan het bestaande kader dat er nu reeds is onder de Gaswet en Elektriciteitswet 1998.

Hoofdstuk 2 van deze toelichting omschrijft in meer detail welke voorschriften neutraal of licht geactualiseerd zijn overgenomen, alsmede welke voorschriften nieuw of sterk gewijzigd zijn.

b) Hoe houdt het voorstel rekening met:

- [doeltreffendheid](#) en [doelmatigheid](#);
- uitvoerbaarheid voor alle relevante partijen (inclusief [doenvermogen](#), [regedruk](#) en [handhaving](#));

- brede maatschappelijke impact?

Niet direct van toepassing in de context van het Energiebesluit. De Energiewet legt immers reeds de scope van de delegatiegrondslagen vast. In hoofdstuk 12 en 13 van de memorie van toelichting Energiewet is uitgebreid hierop ingegaan.

Voor wat betreft het Energiebesluit is, voor zover de scope van de delegatiegrondslagen dit toestaat, gezocht naar een balans tussen de verschillende belangen. Enkele illustraties:

1. Vergunningsregime leveranciers (2.18): De aangescherpte eisen voor de vergunning zullen een verhoging van de regeldruk betekenen. Daartegenover staat het belang van het inperken van het risico dat de belangen van eindafnemers geschaad worden, bijvoorbeeld door risicovolgedrag van een leverancier of door een optredend faillissement. De voorschriften zijn er op gericht dat vergunninghouders professionele partijen zijn die de financiële belangen van hun bedrijf en hun klanten goed op orde hebben.
2. Vergelijkingsinstrument (2.66) - De introductie van het vergelijkingsinstrument is een verplichting voor lidstaten die voortkomt uit de Elektriciteitsrichtlijn. In dit kader kan worden opgemerkt dat er voor gekozen is dat het aanvragen van een certificering een vrijwillige keuze is, dit is niet verplicht voor bestaande aanbieders. Hiermee wordt het risico op onnodige marktverstoring ook beperkt.
3. Melden cyber-inbreuken (4.4/4.22) - Het is in het belang van betrokken marktpartijen en de bredere samenleving dat de beveiliging en bescherming van bedrijfsvoering en (data)processen op orde is. De voorgeschreven meldingsprocedure bij de RDI is laagdrempelig en grotendeels vormvrij, wat de regeldruk beperkt. Deze meldplicht moet RDI als toezichthouder vooral in staat stellen om de mogelijke gevolgen van een inbreuk snel in te schatten en handelend op te treden. Hiermee kunnen grote negatieve gevolgen voor de maatschappij mogelijk worden voorkomen.

- c) Wat zijn de risico's en onzekerheden van dit voorstel?

Niet direct van toepassing in de context van het Energiebesluit. De Energiewet legt immers reeds de scope van de delegatiegrondslagen vast.

- d) Hoe ziet de voorgenomen [monitoring en evaluatie](#) eruit?

Dit is niet voorzien.